

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
Den 21. februar 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 69(Alm. del)af 6.
november 2013 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvilken betydning udenlandske arbejdstagere fra Østeuropa med og uden fast bopæl har på de offentlige finanser, inflations og lønpresset, forbrug, investeringer og den strukturelle ledighed? Her tænkes både på indvandrere, grænsearbejdere og udstationerede medarbejdere?

Svar

Der foreligger ikke en opgørelse over de samlede mulige effekter på dansk økonomi af udenlandske arbejdstagere fra Østeuropa.

Som udgangspunkt vil en øget arbejdsstyrke også medføre øget beskæftigelse, jf. Finansudvalgets rapport om den økonomiske situation i Danmark i 2014. Adgang til udenlandsk arbejdskraft kan indebære, at en række varer og tjenester bliver billigere til gavn for danske husholdninger og virksomheder. Lavere priser øger velstanden og bidrager til, at forbrug og investeringer øges. Derigennem øges også det samlede antal job. Udenlandsk arbejdskraft indebærer således ikke et modsvarende fald i den danske beskæftigelse.

Endvidere dæmpes pris- og lønpresset ved en given ledighedsprocent, hvilket kan have bidraget til det fald, der har været i strukturledigheden det seneste tiår. De Økonomiske Råd har fx konkluderet, at "...efterspørgselspressets effekt på lønudviklingen vil kunne blive reduceret. Det øgede indvandringspotentiale kan således føre til reduktioner i den strukturelle ledighed", jf. Dansk Økonomi, Efterår 2007 (s. 216).

For så vidt angår virkninger på de offentlige finanser, foreligger registeroplysninger om personer med bopæl i Danmark ultimo året. På den baggrund kan dannes et forholdsvist groft skøn for virkningen på de offentlige finanser.

Der foreligger oplysninger om individers skattebetaling samt individers modtagelse af overførsler mv. Derimod foreligger ikke oplysninger, der direkte henfører udgifter til offentlig service til individer (fx herboende Østeuropæere under ét). Endvidere foreligger ikke oplysninger om den enkelte persons betaling af moms og afgifter mv.

Med dette udgangspunkt vurderes det med usikkerhed, at nettobidraget til de offentlige finanser fra herboende personer med statsborgerskab fra et østeuropæisk land er omtrent neutralt (når der tages højde for usikkerheden i beregningen), jf. tabel 1.

Tabel 1

Øjeblikksbillede af virkning på de offentlige finanser, østeuropæiske statsborgere, 2005-2011

Mia.kr. (2012-niveau)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A. Indkomstskatter mv.	0,7	0,9	1,1	1,5	1,7	1,9	2,2
B. Indkomstoverførsler mv.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,6	-0,8	-0,9
C. Samlet (A+B)	0,3	0,5	0,8	1,1	1,1	1,1	1,3
D. Skøn for forbrugsafgifter mv.	0,3	0,4	0,6	0,8	0,8	0,9	1,1
E. Skøn for offentlig service ¹⁾	-0,9	-1,1	-1,4	-1,8	-2,1	-2,5	-3,0
I alt (C+D+E)	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	-0,2	-0,5	-0,6

Anm.: Østeuropa omfatter her: Polen, Ungarn, Estland, Letland, Litauen, Slovenien, Tjekkiet, Slovakiet, Bulgarien og Rumænien. Der er taget udgangspunkt i de skatter og ydelser, der direkte kan henføres til indvandreren. Det er beregningsteknisk lagt til grund at forbrugsafgifter mm. udgør 20 pct. af den personlige disponible indkomst. Afrunding indebærer, at summen af enkelte elementer ikke nødvendigvis summer til den opgjorte total. Indkomstskatter og indkomstoverførsler mv. omfatter de ydelser og skatter, der direkte kan henføres til den enkelte person.

1) Groft anslået med udgangspunkt i en skønnet fordeling for 2009. Det kollektive forbrug og den del af det individuelle offentlige forbrug, der ikke umiddelbart kan henføres til personer, er fordelt ligeligt.

Kilde: Beregninger på baggrund af stikprøver på 33,3 pct. af befolkningen.

Denne opgørelse kan betegnes som et øjeblikksbillede. Her tages der ikke højde for, at nettobidraget til den finanspolitiske holdbarhed vil afhænge af de udenlandske statsborgeres fremtidige arbejdsindkomst, beskæftigelse og træk på offentlige ydelser i Danmark. Hertil kommer, at der ikke tages højde for afledte virkninger, fx at indvandringen kan have påvirket strukturledigheden.

Rockwool Fonden skønnede i 2009, at indvandring fra Østeuropa under gunstige forhold kan forbedre den finanspolitiske holdbarhed med i størrelsesordenen 2-4 mia. kr., jf. Rockwool Fonden "Det danske arbejdsmarked og EU-udvidelsen mod øst". Det afspejler dog, at der er forudsat en relativ høj erhvervsdeltagelse, samt at indvandrerne kommer til landet som voksne og i stort omfang uden familier. Rockwool fondens beregninger forudsætter endvidere et relativt begrænset forbrug af offentlige serviceydelser mv.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon